

Weer een gezamenlijke LIO-dag Moderne Vreemde Talen

Op 26 maart vond voor de studenten van de universitaire lerarenopleidingen weer de landelijke LIO-dag plaats. De afgelopen 4 jaren werd deze dag wegens de complexe logistieke puzzel voor iedere taal apart georganiseerd, maar op verzoek van de vakdidactici kwamen dit jaar de circa 120 LIO's (leraren-in-opleiding) van de vakken Duits, Frans, Spaans en Engels weer bijeen voor een gezamenlijk aanbod. Deze dag werd gesponsord en georganiseerd door het Meesterschapsteam mvt en de inhoud werd verzorgd door vakdidactici van de verschillende universitaire lerarenopleidingen mvt.

Landelijk contact

De landelijke LIO-dag is een vast studieonderdeel van de universitaire lerarenopleidingen en biedt de LIO's de mogelijkheid studenten van andere universiteiten te leren kennen en zich samen te verdiepen in de didactiek van hun vak. Verder kunnen studenten profiteren van de verschillende perspectieven en expertisegebieden die er op andere universiteiten aanwezig zijn door eens te tanken bij een vakdidacticus van een ander instituut. Door de mvt-brede aanpak konden ze nu zelfs aanschuiven bij vakdidactici van andere talen, wat vooral voor de 'kleinere' schoolvakken resulteerde in een verbreding van het aanbod. Tenslotte is het een moment voor studenten uit heel Nederland om alvast het eigen netwerk op te bouwen door in contact te komen met andere toekomstige vakcollega's.

Een inhoudsrijk programma

De studenten en hun opleiders werden welkom geheten door Bert le Bruyn (Meesterschapsteam). Hij lichtte het programma toe en refereerde aan de kansen die een dag als deze je als jonge docent kan bieden. Het programma bestond uit verschillende onderdelen, waaronder twee workshoprondes: een 'taaloverstijgende' ronde in de ochtend en een 'taalspecifieke' ronde in de middag. Tijdens de taaloverstijgende ronde mochten deelnemers kiezen uit een zestal Nederlandstalige workshops over onderwerpen die relevant zijn voor alle taaldocenten: creativiteit, het leren van vocabulaire, intercultureel leren, effectief doeltaalgebruik, het stimuleren van output en feedback. Als zevende optie konden geïnteresseerden deelnemen aan een discussie over de ontwikkelingen rondom Curriculum.nu en de toekomst van het mvt-onderwijs. In de middag volgden taalspecifieke workshops gericht op het eigen schoolvak en in de doeltaal, over bijvoorbeeld literatuur bij Frans, Landeskunde bij Duits, spreekvaardigheid bij Spaans, en drama en poëzie bij Engels.

Een gezamenlijke keynote werd na de lunch verzorgd door Anna Kaal, vakdidacticus Engels en onderzoeker aan de Vrije Universiteit. Het thema van de keynote was 'Taalbewust MVT-onderwijs: van communicatie naar creativiteit en burgerschap'. Anna verhaalde enthousiast over haar eigen fascinatie voor taal. Ze vertelde over het belang van taal in de samenleving en over de noodzaak om jonge mensen de kans te bieden om hun kennis en begrip niet alleen *van* taal, maar ook *over* taal te versterken. Ze toonde hoe we aan de hand van thema's zoals etymologie, metafoor, taalvariatie en taalleren het curriculum van de talen kunnen versterken en leerlingen kunnen ondersteunen in het ontwikkelen van zowel communicatieve als interculturele competenties om zo als wereldburgers te kunnen functioneren. Ze legde hiermee een verband met de visies van de Meesterschapsteams Nederlands en mvt, die de rol van talige 'inhoud' benadrukken.

De studenten kwamen er natuurlijk niet mee weg om zelf geen input te leveren op deze dag; tijdens de 'Goede praktijkenmarkt' wisselden zij in kleine, vakspecifieke groepen hun eigen lesideeën en favoriete werkvormen en materialen met elkaar uit. Door de opstelling aan statafels ontstond er een informele sfeer waarin de studenten met elkaar in contact konden komen en van elkaar konden leren. Tijdens de afsluitende borrel kon rustig verder uitgewisseld worden, deels over de indrukken van deze dag maar zeker ook over hun stage-ervaringen en opleidingsbeslissingen.

De toekomst van het talenonderwijs?

Een hele dag in het gezelschap van zo veel enthousiaste, leergierige en getalenteerde nieuwe leraren en hun deskundige vakdidactici zette ons aan het denken over de toekomst van het talenonderwijs. Opmerkelijk was het enthousiasme – vooraf en achteraf – van studenten en vakdidactici over de kans om met alle talen bij elkaar te komen. Ondanks het verschil in studentenaantallen per taal was er geen sprake van concurrentie tussen de talen en geen discussie over de positie van Engels tegenover de ‘kleine’ talen zoals we de afgelopen periode regelmatig horen in discussies rondom Curriculum.nu en de ‘verengelsing’ in het hoger onderwijs. Uiteindelijk delen wij dezelfde passie: taal. Anna verwees in haar keynote naar de metafoer van taal als een ‘hele olifant’ die we door taalbewustzijn kunnen ontdekken. Misschien kunnen we in deze tijden van curriculumontwikkeling beter ons vak ook op deze manier bekijken: als meerdere essentiële en waardevolle onderdelen die een krachtig en sterk geheel vormen.

À l’année prochaine! / Bis nächstes Jahr! / ¡Hasta el año próximo! / See you next year! / Graag tot volgend jaar!

Tessa Mearns & Marjon Tammenga-Helmantel